

Høring av strategiplan, Polarsirkelrådet

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
47/25	17.09.2025	Formannskapet
28/25	24.09.2025	Kommunestyret

Innstilling fra kommunedirektøren

- Lurøy kommune stiller seg positiv til hovedretningen i utkast til Strategiplan for Polarsirkelrådet
- Lurøy kommune understreker at samferdsel og infrastruktur er avgjørende for bosetting, næringsutvikling og regional integrasjon, og ber om at dette prioriteres i handlingsplanen 2025–2028.
- Lurøy kommune ber om at punkt 4.1 Transport og infrastruktur endres slik at også samferdsel til sjø inngår som delmål og tiltak:
 - Justering av mål:
 - Styrke regionens samferdsel og utvikle løsninger i tråd med behov
 - Nye tiltak:
 - Styrke ferge- og hurtigbåttilbud, med særlig vekt på bedre regularitet og færre kanselleringer
 - Utvikling av transportløsninger som kan håndtere økende sjømatvolum og sikre rask tilgang til eksportmarkedene.

Formannskapets behandling i møte 17.09.2025:

Asle Thomassen
Lyngøy

Forslag til punkt 4.1:
Polarsirkelrådet stiller seg bak arbeidet med Lurøys
fastlandsforbindelse - LURFAST.

Kommunedirektørens innstilling med forslag om tilleggspunkt fra Asle Lyngøy, enstemmig vedtatt.

Vedtak i Formannskapet 17.09.2025:

- Lurøy kommune stiller seg positiv til hovedretningen i utkast til Strategiplan for Polarsirkelrådet
- Lurøy kommune understreker at samferdsel og infrastruktur er avgjørende for bosetting, næringsutvikling og regional integrasjon, og ber om at dette prioriteres i handlingsplanen 2025–2028.
- Lurøy kommune ber om at punkt 4.1 Transport og infrastruktur endres slik at også samferdsel til sjø inngår som delmål og tiltak:
 - Justering av mål:
 - Styrke regionens samferdsel og utvikle løsninger i tråd med behov
 - Nye tiltak:
 - Styrke ferge- og hurtigbåttilbud, med særlig vekt på bedre regularitet og færre kanselleringer
 - Utvikling av transportløsninger som kan håndtere økende sjømatvolum og sikre rask tilgang til eksportmarkedene
- Polarsirkelrådet stiller seg bak arbeidet med Lurøys fastlandsforbindelse - LURFAST.

Kommunestyrets behandling i møte 24.09.2025:

Kjell Idar Juvik orienterte om strategiplan for Polarsirkelrådet før behandling av saken. Formannskapets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret 24.09.2025:

- Lurøy kommune stiller seg positiv til hovedretningen i utkast til Strategiplan for Polarsirkelrådet
- Lurøy kommune understreker at samferdsel og infrastruktur er avgjørende for bosetting, næringsutvikling og regional integrasjon, og ber om at dette prioriteres i handlingsplanen 2025–2028.
- Lurøy kommune ber om at punkt 4.1 Transport og infrastruktur endres slik at også samferdsel til sjø inngår som delmål og tiltak:
 - Justering av mål:
 - Styrke regionens samferdsel og utvikle løsninger i tråd med behov
 - Nye tiltak:
 - Styrke ferge- og hurtigbåttilbud, med særlig vekt på bedre regularitet og færre kanselleringer
 - Utvikling av transportløsninger som kan håndtere økende sjømatvolum og sikre rask tilgang til eksportmarkedene

- Polarsirkelrådet stiller seg bak arbeidet med Lurøys fastlandsforbindelse - LURFAST.

Saksutredning

Habilitet

Ingen kjent administrativ inhabilitet.

Oppsummering

Polarsirkelrådet har sendt utkast til strategiplan til sine eierkommuner for politisk behandling og innspill. Strategiplanen skal bidra til samordnet utvikling og samarbeid i regionen, og danne grunnlag for en konkret handlingsplan for perioden 2025–2028.

For Lurøy kommune er det særlig viktig å løfte fram behovet for en stabil og bedre transportpolitikk på kysten, hvor ferge- og hurtigbåttilbudet er en kritisk faktor for både bosetting, næringsliv og samfunnsutvikling. Lurøy kommunen vil understreke havbruksnæringens rolle som en sterk vekstmotor for regionen og behovet for forutsigbarhet og utviklingsorienterte tiltak på dette området, samt viktigheten av å øke tilbudet i tråd med en betydelig økt volumproduksjon.

Bakgrunn

Polarsirkelrådet, Indre Helgeland interkommunalt Politisk Råd, har sendt ut utkast til strategiplan på høring til medlemskommunene. Planen fastsetter felles visjon, satsingsområder, mål og delmål for utvikling av regionen, og danner grunnlag for en handlingsplan for perioden 2025–2028.

Polarsirkelrådet behandlet saken i møte i juni 2025, i sak 30/25, med følgende vedtak:

- *Polarsirkelrådet vedtar mål og delmål slik de er foreslått i strategiplanen for perioden 2025–2030.*
- *Administrasjonen bes utarbeide et forslag til handlingsplan for perioden 2025–2028 basert på vedtatte mål, delmål og tiltak.*
- *Forslag til strategiplanen sendes på høring til medlemskommunene med frist for tilbakemelding innen 1. oktober 2025.*
- *Rødøy kommune, som nytt medlem i Polarsirkelrådet fra juni 2025, inviteres også til å gi innspill til strategiplanen.*

Bakgrunn for strategiplanen beskrives slik: *Strategiplanen for 2025–2030 skal være et styringsverktøy for det regionale samarbeidet i Polarsirkelrådet. Planen angir felles visjon, strategiske satsingsområder, mål og delmål for utviklingen av regionen.*

Som grunnlag for den kommende handlingsplanen (2025–2028) inviteres hver kommune til å behandle planen politisk og gi innspill. Det bes *spesielt om innspill på tiltak.*

- *Forslag til justeringer i tiltak som er foreslått*
- *Forslag til nye tiltak innenfor planens satsingsområder*

Om Polarsirkelrådet og tidligere samarbeid:

Polarsirkelrådet – Indre Helgeland Interkommunalt Politisk Råd (IPR) endret navn og vedtekter etter kommunevalget i 2023, som en videreføring og ny organisering av det tidligere samarbeidet gjennom Indre Helgeland Regionråd, som ble etablert i 1993. Lurøy kommune ble medlem i 2009. På slutten av 2023 ble Træna Kommune medlem, og fra juni 2025 ble Rødøy kommune også medlem.

Polarsirkelrådet består nå av kommunene: Hattfjelldal, Hemnes, Lurøy, Nesna, Rana, Træna og Rødøy – til sammen 7 av de 18 kommunene på Helgeland.

Rådet er hjemlet i kommunelovens kapittel 18, og har en funksjonstid på fire år. Hver kommune møter med to politiske representanter, hvorav én er ordfører, i tillegg til kommunedirektøren. Rådet velger leder og nestleder for to år av gangen, med rotasjon.

Formålet med Polarsirkelrådet er å:

- styrke politisk samhandling mellom kommunene
- være en pådriver for regional samfunnsutvikling
- fremme felles interesser regionalt og nasjonalt
- og initiere samarbeid om tjenester og utviklingstiltak

Rådet er ikke et forvaltningsorgan, men kan initiere eller utrede interkommunale løsninger innen tjenester og utvikling.

Kort om planen

Strategiplanen for Polarsirkelrådet skal *styrke det regionale samarbeidet ved å klargjøre prioriteringer og synliggjøre fokusområder*. Planen har seks hovedområder, og det skal utarbeides en handlingsplan som skal sikre gjennomføring av tiltakene.

Område	Mål	Delmål	Tiltak
4.1 Transport og infrastruktur	Styrke regionen som et sentralt samferdsels-knutepunkt	Videreutvikle lufthavnen i Mo i Rana	Gi innspill til nasjonale- og regionale transportplaner og fjerne flaskehalser
		Forbedre kollektivtilbudet på sjø, vei og bane	Videreutvikle Mo i Rana Havn og E12 Atlantica-korridoren
		Etablere infrastruktur for et felles bo- og arbeidsmarked	Samarbeide med nasjonale myndigheter om kraft- og nettinvesteringer
		Sikre stabil og rask digital infrastruktur	Etablere pendlertogtilbud mellom Trofors og Mo i Rana
		Forbedre kraft- og nettilgang for industriell vekst	Erstatte dagens Agendatog med nye togsett for Nordlandsbanen
		Styrke Øst/Vest-forbindelsen mellom Helgeland og Umeå	Bygge ut krysningsspor og fremskynde ERTMS-utbygging
		Fornye og utvikle Nordlandsbanen for gods- og persontrafik	Nordlandsbanen: leie lok, nye togsett, flere avganger og økt vedlikehold
		Utbedre tunnel- og veinett i regionen	
		Etablere Helgeland som én samlet bo- og arbeidsregion	

Område	Mål	Delmål	Tiltak
4.2 Innovasjon og næringsutvikling	Skape en utviklingsorientert og bærekraftig region.	Styrke samhandling mellom kommuner, utviklingsmiljø og næringsliv	Styrke regionale nettverk mellom kommuner, næringsliv og FoU-miljøer
		Sikre og etablere offentlige arbeidsplasser	Stimulere til gründervirksomhet
		Fremme sirkulærøkonomi og grønn omstilling	Utvikle samarbeid med utviklingsmiljøer
		Øke satsingen på innovasjon og teknologisk utvikling	
		Sørge for tilgang til nye næringsarealer	
4.3 Utdanning, rekruttering og arbeidskraftmobilisering	Sikre tilgang på kompetent arbeidskraft og relevante utdanningstilbud	Videreutvikle utdanningsinstitusjoner på flere nivå	Markedsføre regionen som attraktiv for tilflyttere
		Tilpasse utdanningstilbud til arbeidsmarkedets behov	Utvikle traineeprogrammer i samarbeid med utdanningsinstitusjoner
		Koble utdanning, forskning og næringsliv	Videreutvikle utdanningstilbud ved campus i Mo i Rana og Nesna
		Tiltrekke og integrere arbeidskraft fra inn- og utland	
		Kvalifisere personer utenfor arbeidslivet	
		Redusere utenforskap gjennom inkludering og kompetanseheving	
		Utvikle traineeprogrammer, lærlingeordninger og EVU-tilbud	
4.4 Reiseliv og opplevelsesøkonomi	Utvikle Helgeland som en attraktiv og nyskapende destinasjon	Styrke samarbeid innen reiseliv	Samarbeide tett med Visit Helgeland og reiselivsaktører, inkludert grenseoverskridende samarbeid
		Fremme opplevelsesøkonomi som ny vekstnæring	Bidra til gjennomføring av Masterplan Nord-Helgeland
		Utvikle bærekraftige og helårlige reiselivstilbud	Markedsføre regionens natur- og kulturressurser
			Støtte utvikling av kulturbasert og bærekraftig reiseliv
			Forlenge åpningstider i butikkene i turistsesongen
			Vurdere bærekraft i alle nye reiselivssatsinger
			Muligheter med NY flyplass Mo i Rana
4.5 Interregionalt samarbeid	Styrke E12-regionen som	Styrke samarbeidet i Midtskandia og Blåvegen	Løfte E12-regionen inn i nasjonale og nordiske strategier
		Utvikle Skandinavias første EGTC-region	Etablere samarbeidsprosjekter med Sverige og Finland
		Sikre finansiering av viktige infrastrukturprosjekter	

Område	Mål	Delmål	Tiltak
		Fremme Øst/Vest-samarbeidet i Norden	Samarbeide med NATO-landene Sverige og Finland for å sikre totalberedskapen og transportkorridor
		Styrke beredskap og forsyningssikkerhet	
4.6 Interkommunalt tjenestesamarbeid	Sikre bedre tjenester og ressursbruk gjennom samarbeid mellom 2 eller flere kommuner.	Øke effektivitet og kvalitet i tjenesteproduksjonen	Utrede samarbeidsmuligheter <i>Eksempler: (Innarbeides i handlingsplan)</i> - Etablere felles barnevernstjenester - Opprette felles plankontor for regional utvikling - Felles lønningskontor
		Redusere administrative kostnader med fellesløsninger	Samarbeide om brann- og beredskapsordning, (eks. 110-Nordland, alarmsalg)
		Styrke fagmiljøer og kompetansedeling	Samarbeide om folkehelse, frivillig sektor og mobilisering
		Utforske bruk av kunstig intelligens	
			Samarbeide om Kompetanseheving/etterutdanning
			Støtte opp om Ungdomsrådarbeidet regionalt og i kommune

Med unntak av Rødøy, har kommunenes formannskapsmedlemmer deltatt i utviklingen av planen gjennom gruppearbeid på Polarsirkeltinget i februar 2025. Høringen av forslag til plan vil gi deltakerkommunene anledning til å påvirke hvilke tiltak som skal prioriteres i den kommende handlingsplanen. Det blir presisert at *kommunene bør derfor komme med innspill til hvordan planen kan styrke lokale og regionale behov.*

Kommunene kan komme med innspill både på nye mål, delmål og tiltak, også justeringer.

Vurdering

Strategiplanen er godt forankret i en bred prosess, og gir en plattform for felles innsats.

Punkt 4.1, Transport og infrastruktur, er særlig viktig for en kommune som Lurøy. Samferdsel er en grunnleggende forutsetning for bosetting, næringsutvikling og tilgang på tjenester. Lurøy kommune er en øykommune med spredt bosetting, og er derfor spesielt avhengig av velfungerende transportløsninger på sjø, vei og i lufta.

Spesielt de siste årene har kommunen opplevd manglende regularitet i ferge- og hurtigbåttilbudet, med kanselleringer og uforutsigbare avvik. Dette har hatt, og har, negative konsekvenser både for innbyggernes reisehverdag, for næringsliv og i beredskapsøyemed. Kommunen opplever store utfordringer med å nå fram til beslutningstakere og transportører med argument, og med å formidle konsekvenser dette gir. Forutsigbarhet og pålitelighet må derfor være et sentralt mål i arbeidet med ny handlingsplan.

I tillegg står kommunen foran en betydelig økning i behovet for sjøtransport. Nova Sea

sin investering i nytt slakteri gir betydelig vekst i produksjon og vil sette nåværende infrastruktur under press.. Det økte produksjonsvolumet vil gi betydelig økt behov for effektive og stabile transportløsninger ut til nasjonale og internasjonale markeder. Dersom infrastrukturen ikke bygges opp parallelt med denne utviklingen, risikerer regionen å miste verdiskaping og konkurransekraft.

Konklusjon/anbefaling

Lurøy kommune anbefales å stille seg positiv til hovedretningen i utkast til Strategiplan for Polarsirkelrådet 2025–2030. Lurøy kommune understreker at samferdsel og infrastruktur er avgjørende for bosetting, næringsutvikling og regional integrasjon, og gir innspill på endringer i punkt 4.1

Vedlegg

- 1 Strategiplan til høring i eierkommunene frist 1. oktober
- 2 Høringsbrev Strategiplan Polarsirkelrådet 2025-2030.pdf
- 3 Utkast sak til KST Strategiplan Polarsirkelrådet 2025-2030.docx